

Ned. Hervormde Kerk. Er waren er ook die 'n oplossing vonden door in het voormalige Indië te gaan werken (J. H. Sillevius Smitt b.v. nam in 1926 een beroep aan naar Indië) anderen werden onkerkelijk.

Wat interessant is: die zoons die aan de VU gingen studeren en die in het dispuut I.V.M.B.O. terechtkwamen, werden meestal niet onkerkelijk, maar gingen zich kerkelijk anders oriënteren. En als ze gereformeerd bleven, zochten ze het in de oecumenische beweging, de zending of de evangelisatie. Veel mensen, die in '26 met Geelkerken zouden zijn meegegaan, zaten reeds als zending in Indië.

Kerngroep

Wie behoorde nu eigenlijk tot de 'gereformeerde kerngroep'? En bestond er werkelijk zoiets? Met de klompen aan, mag in het wetenschappelijk bedrijf niets worden aan-gevoeld. Dus begon Kuiper een monniken-werk in archieven, jaarboeken en naslag-werken over het Nederlands patriciaat. Dagen bracht hij door in het familie-advertentie-archief in Den Haag (waar alle familie-advertenties sinds 1800 opgeslagen liggen bij het Centraal Bureau voor Genealogie). Een om-vangrijk kaartsysteem groeide in zijn woning. Steeds meer 'verwantschappen' kwam hij op het spoor. Met voldoening, zo niet triomf, meldt hij VU-magazine: 'Ik ben vrijwel al die personen op het spoor gekomen. Je kunt zeggen dat ik die hele tweede generatie te pakken heb!'

Z'n uitgangspunt waren 'de posities'. Wie bekleedden de belangrijkste posities in de gereformeerde wereld? Hij ging na wie er curator, hoogleraar of directeur waren geweest aan de VU, hoogleraar in Kampen, de eerste- en tweede-kamerleden voor de AR-partij, evenals de ministers, de predikanten van de vier grootste steden en de leden van het moderamen van de synode van de gereformeerde kerken.

Kuiper: 'En dat leverde bij elkaar 298 namen op, waarvan er 210 gereformeerd waren (de rest was hervormd-AR). Ik heb die mensen behandeld alsof het geënuquëerde personen waren en de gegevens daarna in de computer gestopt.

En dan blijkt dat van de kerngroepleden ongeveer 50 procent verwant is met tenminste één ander kerngroeplid. En van die vijftig procent zijn er steeds kleinere aantallen met steeds meer onderlinge verwantschappen, steeds meer posities, die ook weer langer werden bekleed. Dus dat wil eigenlijk

Diësviering van het Studentencops N.D.D. in October 1901

1e rij zittend v.l.n.r.:

Mr. J. A. de Wilde; Dr. W. J. Kolkert; Ds. C. Warner; Ds. J. J. Wielenga; Prof. Dr. J. Ridderbos; Mr. P. B. Bouman; Ds.

A. C. Hey; Ds. J. F. Colenbrander; Ds. J. B. Netelenbos.

2e rij v.l.n.r.:

Ds. J. Voerman; Prof. Dr. A. A. v. Schelven; Ds. U. Ubbens; Prof. Mr. P. A. Diepenhorst; Ds. W. H. Bouwman; Ds. J. Visser; Ds. P. Jukkenekke; J. Steffens; Ds. T. J. Hagen;

Ds. H. Mulder; Ds. C. Versluys; Mr. J. van der Meer; Ds. W. L. M. Ds. J. C. Aalders; Schaick; Dr. H. Heemskerk; Prof. P. Hovy; Ds. T. J.

zeggen dat er binnen die grote kerngroep van een 300 mensen weer een 'inner circle' was, die ik onderscheid van de rest van de kerngroep, de 'rank and file'.

(Dit is het moment in het gesprek waarin zich in VU-magazine-brein het beeld ontwikkelt van een spiegelei (geel is de 'inner circle' en wit de 'rank and file'), drijvend in een tobbe vol onbekende 'kleine luyden'.) De computer deed over de 'inner circle' uit de doeken, dat de leden ervan nog een aantal andere kenmerken gemeen hadden.

Kuiper: 'Ze waren ook 't meest verwant met

bekende hervormde families!'

Er was, aldus Kuiper, een heel sterk 'convivium', d.w.z. een vorm van samenleven met een groot aantal gemeenschappelijke kenmerken. Dat uitte zich o.a. in het bezoeken van bepaalde studentendisputen en het lid zijn van bepaalde kransen van echtgenotes en dochters. De vereniging Dr. Scheurerhospitaal, 'n stuk zendingsthuifront, werd voornamelijk gedreven door echtgenotes en dochters van mensen uit de inner circle. En 'huizen' als van de Brummelkamps en de Hovy's waren ook centra waar 'men' elkaar